

Theoretische orthopedagogiek (H002389)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 7.0 **Studietijd 210 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2023-2024

A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege werkcollege excursie zelfstandig werk
----------------	------------	------	--

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

Vandevelde, Stijn	PP10	Verantwoordelijk lesgever
De Clercq, Lana	PP10	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)	7	A
Schakelprogramma tot Master of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)	7	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)	7	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Orthopedagogiek, theorievorming.

Situering

Dit opleidingsonderdeel is gesitueerd in het derde bachelorjaar van de Bachelor of Science in de Pedagogische Wetenschappen, afstudeerrichting Klinische Orthopedagogiek en Disability Studies.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel worden volgende onderwerpen behandeld:

- algemene organisatie van de orthopedagogiek;
- ontstaan en naamgeving van de orthopedagogiek in Europa;
- ontstaan van de orthopedagogiek in Nederland en België;
- evolutie van de orthopedagogiek;
- theorie van organisatie en management;
- de orthopedagogische grondvormen, strategieën, methodiek en didactiek;
- beeldvorming, diagnose, handelingsplanning en evaluatie;
- de wetenschappelijke stromingen in de orthopedagogiek;
- de holistische, integratieve en postmoderne orthopedagogiek;
- het bestuderen van een standaardwerk en auteur theoretische orthopedagogiek;
- het bestuderen van het beleid en de organisatie van het hulpverleningsaanbod in een bepaald land, met aandacht voor vernieuwende initiatieven in de orthopedagogische werkvelden.

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op Pedagogische basisbegrippen en contexten, Orthopedagogiek : praktijk, onderzoek en beleid

Eindcompetenties

1 De grondmechanismen van de orthopedagogische werkvelden (zowel residentieële,

(Goedgekeurd)

- ambulante als inclusieve werkvormen) analyseren en in relatie brengen met de historische, maatschappelijke, politieke en juridische context.
- 2 De ontwikkeling van de orthopedagogische theorievorming en haar basisconcepten situeren in een historisch en maatschappelijk perspectief (met inbegrip van verbindingen met o.a. de pedagogiek en de biomedische wetenschappen).
 - 3 Pedagogische processen, ontwikkelingen en voorzieningen vanuit een internationaal perspectief benaderen.
 - 4 Theoretische en empirische kennis (bronnenmateriaal) zoeken en selecteren in functie van een pedagogische vraagstelling of handelingsituatie.
 - 5 Wetenschappelijke informatie systematisch verzamelen, opzoeken, interpreteren, integreren en presenteren.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Excursie, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Via hoorcolleges (met een aantal gastsprekers) krijgen de studenten een eerste inzicht.

Dit inzicht wordt verdiept via zelfstandig werk aan de hand van leerboeken en artikels die de gegeven leerstof vanuit een eigen invalshoek bekijken. Er wordt één belangrijke auteur in "kartel" en onder begeleiding grondig besproken [werkcollege].

Daarnaast wordt het beleid en de organisatie van de hulpverlening voor orthopedagogische doelgroepen in een bepaald land bestudeerd tijdens een studiereis. Er wordt een binnenlandse en een buitenlandse studiereis van 4 dagen georganiseerd, waarin de studenten aan een aantal activiteiten/bezoeken deelnemen. De studenten kunnen kiezen tussen beide en dienen zich voor één van beide studiereizen in te schrijven [excursie]. Afhankelijk van de maatregelen in het kader COVID-19 of andere redenen is het mogelijk dat de studiereis in een aangepaste vorm zal worden georganiseerd (bvb. een online variant).

Leermateriaal

Het leermateriaal bestaat uit volgende boeken:

- Vandeveld, S., Naert, J., De Schauwer, E., Meulewaeter, F., Van Hove, G., De Clercq, L., & Vanderplasschen, W. (Eds.). (2017). De integratief-holistische orthopedagogiek van Professor Eric Broekaert. Antwerpen, Apeldoorn: Garant;
- Ruijsenaars, W., van den Bergh, P., Ghesquière, P., Knorth, E., Knot-Dickscheit, J. & Vandeveld, S. (2022). Inleiding in de Orthopedagogiek. Antwerpen, 's-Hertogenbosch: Gompel&Svacina;
- Van Der Ploeg, J.D. (2006). Kopstukken van de Orthopedagogiek. Rotterdam: Lemniscaat;
- Eén boek uit een bij het begin van het jaar meegegeven lijst wordt in kartel besproken (aantal deelnemers per kartel is beperkt).

Studenten dienen zich in te schrijven voor de binnenlandse of buitenlandse studiereis. Voor de binnenlandse studiereis dient een forfaitair bedrag van ongeveer 50 tot 75 euro te worden voorzien. Voor de buitenlandse studiereis een bedrag van 300 tot 475 euro. In het geval van een alternatieve invulling (bvb. een online variant) gelden aangepaste bedragen.

Geraamde totaalprijs (boeken + studiereis) voor studenten die kiezen voor de buitenlandse studiereis : 555 EUR.

Geraamde totale prijs (boeken + studiereis) voor studenten die kiezen voor de binnenlandse studiereis : 155 EUR.

Referenties

- Broekaert, E. & Levering, B. (1998). Orthopedagogiek: vragen en visies. Tijdschrift voor Orthopedagogiek, September 1998.
- De Ruyter, P.A. (2015). Een algemene orthopedagogiek. Antwerpen, Apeldoorn: Garant.
- Goudena, P., de Groot, R. & Janssens, J. (2014). Orthopedagogiek: State of the art. Antwerpen, Apeldoorn: Garant.
- Kok, J.F.W. (1997). Specifiek opvoeden. Orthopedagogische theorie en praktijk. Utrecht: De Tijdstroom.
- Knorth, E. J. (2017). Over de identiteit van de hedendaagse orthopedagogiek. Paper gepresenteerd op Symposium 'De integratieve handelingsorthopedagogiek revisited', Gent, Belgium (https://pure.rug.nl/ws/files/54784240/Over_de_identiteit_van_de_hedendaagse_orthopedagogiek_lezing_10)

[oktober_2017_Gent.pdf](#)

- Ter Horst, W. (1980). Algemene orthopedagogiek: proeve van een theorie-concept. Kampen: Uitgeversmaatschappij J. H. Kok.
 - Vanderplasschen, W., De Schauwer, E., & Vandeveldde, S. (Eds.) (2015). 50 jaar opleiding Orthopedagogiek aan de UGent. Gent: Academia Press.
 - Van der Ploeg, J.D. & Bruininks, A. (1994). Identiteit van de orthopedagogiek. Tijdschrift voor Orthopedagogiek, November 1994.
 - Van Hove, G. (1999). Van Gennep's kritische orthopedagogiek: 20 jaar later. In H.T. Habekothé (Red.), Kortom: Orthopedagogiek. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van Prof. Dr. A.T.G. van Gennep (pp. 49-60). Amsterdam: Universiteit van Amsterdam.
- Aangevuld met recente wetenschappelijke artikelen uit nationale en internationale tijdschriften, waaronder Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Interactieve ondersteuning via Ufora;
- Op afspraak.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijke evaluatie: combinatie van open en gesloten vragen.

Niet periode-gebonden evaluatie:

Vorm:

(1) Van de kartelgroepen: paper (meer informatie volgt via UFORA).

(2) Van de studiereis: opdracht (meer informatie volgt via UFORA)

Frequentie: (1) voor de kartelgroepen worden 2 inhoudelijke bijeenkomsten georganiseerd / (2) de studiereis vindt plaats gedurende 4 dagen.

Omschrijving tweede examenkans:

De tweede examenkans voor het deel rond de kartelgroep bestaat uit het schrijven van een individuele paper waarin kritisch gereflecteerd wordt over één van de kartel-auteurs.

De tweede examenkans voor het deel rond de studiereis bestaat uit het schrijven van een paper (in overleg met lesgever af te spreken).

Feedback: wordt voor zowel de periode-gebonden en niet-periodegebonden evaluatie georganiseerd op de voorziene feedbackdagen.

Eindscoreberekening

Een combinatie van periodegebonden evaluatie (50%) en niet-periodegebonden evaluatie (25% voor niet-periodegebonden evaluatie van het werk in de kartelgroep en 25% niet-periodegebonden evaluatie van de studiereis).

Deelresultaten waarop de student minstens de helft van de punten verworven heeft, kunnen overgedragen worden naar een volgende examenperiode binnen hetzelfde academiejaar.

Deelresultaten worden nooit afgerond.

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt.

Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de verschillende onderdelen. Studenten kunnen voor dit opleidingsonderdeel enkel slagen wanneer ze voor alle onderdelen minimum 10/20 behalen.

Wanneer studenten voor minstens één van de onderdelen minder dan 10/20 behalen dan gelden onderstaande regels:

- Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie een 8/20 of 9/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer, nl. 9/20.

- Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie minder dan 8/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer, nl. 7/20.